

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เยาวชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่งของชาติ เป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรมประจำชาติและเยาวชนที่มีอายุไม่เกิน 25 ปี มีจำนวนมากประมาณ 2 ใน 3 ของประชากรทั่วประเทศสมควรที่จะพัฒนาเยาวชนของชาติให้กว้างขวางเป็นพิเศษ ตามทิศทางการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539 เรียกว่า "เยาวชนเกษตร" และมีการปรับปรุงในส่วนของคุณสมบัติของสมาชิกยุวเกษตรกรคือ ขยายช่วงอายุการเป็นสมาชิกยุวเกษตรกรเป็น 10 - 30 ปีเป็น โสัดหรือสมรสแล้วก็ได้กรณีที่มีสมรสแล้วหากยังมีความสนใจจะร่วมกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรต่อไปก็ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของสมาชิกผู้นั้นหรืออาจจะมาร่วมกิจกรรมในฐานะที่ปรึกษาของกลุ่มหรือจะเข้าไปมีบทบาทในการเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรกลุ่มอื่น (กลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร) ก็ขึ้นอยู่กับความพร้อม และความสมัครใจของสมาชิกผู้นั้นว่ามีความต้องการในลักษณะใด

งานส่งเสริมการเกษตรแก่เยาวชนของประเทศไทยเริ่มครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2496 โดยได้เริ่มส่งเสริมปลูกผักสวนครัว และเลี้ยงสัตว์แก่เยาวชนในโรงเรียนพรหมานุเคราะห์อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา หลังจากนั้นกระทรวงเกษตร กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (F.A.O) และสำนักงานปฏิบัติการความร่วมมือระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา (USOM) ได้ร่วมวางแผนโครงการจัดตั้งหน่วยงานยุวกสิกรขึ้นในประเทศไทย โดยเรียกว่า 4-H ต่อมากองส่งเสริมและเผยแพร่กรมกสิกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับมอบหมายให้ส่งเสริมการจัดตั้งหน่วย

4-H ซึ่งเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น "ยุวกลีกร" โดย นายทำนอง สิงคาลวิเศษ ซึ่งเป็นหัวหน้ากองส่งเสริมและเผยแพร่ เป็นผู้จัดระเบียบ ข้อบังคับ แนวทางการดำเนินงาน และออกแบบเครื่องหมายยุวกลีกร เพื่อยึดถือเป็นแนวทาง ในการปฏิบัติตลอดมา

ในปี พ.ศ. 2510 ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาการจัดตั้งกรมส่งเสริมการเกษตร ขึ้นการส่งเสริมการจัดตั้งหน่วยยุวกลีกรจึง โอนมาอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายยุวเกษตรกร กองพัฒนาการบริหารงานเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตรและในปี พ.ศ. 2514 ได้เปลี่ยนชื่อจาก หน่วยยุวกลีกร เป็น "กลุ่มยุวเกษตรกร" โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงาน เพื่อให้เยาวชนในชนบทได้รับความรู้เกี่ยวกับการเกษตร เศรษฐกิจเกษตร เครื่องจักรกลเกษตร จากการปฏิบัติจริงในไร่นา รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ค้นเคยกับการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น เป็นกลุ่มในสังคมที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพื่อเตรียมตัวเป็นเกษตรกรชั้นนำในอนาคต

การดำเนินงานส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2529 ปัจจุบันมีกลุ่มยุวเกษตรกรทั้งสิ้นทั่วประเทศ 6,042 กลุ่ม และมีสมาชิกยุวเกษตรกร 159,026 คน (ณัฐภูมิ : 2533) กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนงบประมาณเป็นประจำทุกปี เพื่อให้สมาชิกยุวเกษตรกรดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องทางการเกษตร ได้แก่ โครงการฝึกปฏิบัติการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์และเศรษฐกิจเกษตร โครงการกลุ่มยุวเกษตรกรตัวอย่าง โครงการฝึกพัฒนาอาชีพยุวเกษตรกร เป็นต้น นอกจากนี้กรมส่งเสริมการเกษตรยังสนับสนุนให้สมาชิกยุวเกษตรกร ได้ฝึกฝนลักษณะการเป็นผู้นำ โดยให้มีโอกาสเข้าร่วมในโครงการสัปดาห์ยุวเกษตรกร โครงการชุมนุมเข้าค่ายยุวเกษตรกร สมาชิกยุวเกษตรกรแต่ละคนจะชะมักเข้มกับการปฏิบัติงานกันอย่างจริงจัง ดังนั้นเพื่อค้นหากลุ่มยุวเกษตรกรที่ดีเป็นแบบอย่างแก่กลุ่มยุวเกษตรกรอื่น ๆ ตลอดจนเป็นการเร่ง เร้าและกระตุ้นให้กลุ่มยุวเกษตรกรมีการพัฒนาอยู่เสมอ กรมส่งเสริมการเกษตรจึง ได้ดำเนินโครงการประกวดผลงานยุวเกษตรกรดีเด่นขึ้น ซึ่งดำเนินการทั้งในระดับจังหวัด ภาค และประเทศ เป็นประจำทุกปี โดยมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนประกอบ การตัดสินที่เป็นมาตรฐาน

ที่เป็นมาตรฐาน (ในการพิจารณาจากผลงานและกิจกรรม) เดียวกันทุกจังหวัดทุกภาคทั่วประเทศ จังหวัดปราจีนบุรีมีการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรมีทั้งสิ้น 72 กลุ่ม มีสมาชิกยุวเกษตรกร ทั้งสิ้นประมาณ 3,100 คน เป็นชาย 1,496 คน เป็นหญิง 1,604 คน (สำนักงานเกษตรจังหวัดปราจีนบุรี) ในจำนวน 72 กลุ่มเป็นกลุ่มที่มีการดำเนินกิจกรรมขณะที่ศึกษาอยู่ 40 กลุ่ม โดยพิจารณาจากผลสำเร็จของกลุ่มยุวเกษตรกรว่ามีการดำเนินงานกลุ่มได้แก่ สมาชิกมีงานส่วนตัว เช่น การปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ ออมทรัพย์ ฯลฯ กลุ่มมีงานรวมและการจัดบันทึก กลุ่มมีการประชุมและรายงาน การประชุม กลุ่มมีการพัฒนาทางด้านสมาชิก ครอบครัว กลุ่มและสังคม กลุ่มมีแผนและโครงการในการทำงานและอื่น ๆ

ประวัติ (2528) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรในจังหวัดกาญจนบุรี โดยการเปรียบเทียบกลุ่มยุวเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ กับกลุ่มยุวเกษตรกรที่ไม่ประสบความสำเร็จ จำนวนอย่างละ 6 กลุ่ม พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร ดังนี้คือ พื้นที่ทำการเกษตรผู้ปกครองของสมาชิกกลุ่ม อายุของสมาชิกกลุ่ม การมีส่วนร่วมในงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่ม การสนับสนุนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและที่ปรึกษา ความรู้ทางการเกษตรของสมาชิกกลุ่ม

จากการศึกษาสถานการณ์การเกษตรในประเทศไทยในปัจจุบันพบว่า สมาชิกยุวเกษตรกร มีการอพยพแรงงานไปทำงานในภาคอุตสาหกรรมและเป็นแรงงานมากขึ้น โดยเฉพาะจังหวัดปราจีนบุรีด้วยเหตุผลและปัญหาหลายด้านที่ทำให้ยุวเกษตรกรต้องอพยพแรงงาน อาทิเช่น ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพและขาดสิ่งจูงใจในการอยู่ในชนบทเพื่อประกอบอาชีพ เกษตรทั้งนี้ เป็นเพราะการว่างงานในช่วงฤดูแล้งหลังการเก็บผลผลิต การอพยพเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมในเมืองหลวงนั้น ปัญหาต่างๆที่ตามมาคือปัญหาทางด้านสังคม ปัญหาการทิ้งถิ่นฐานบ้านเกิดเมืองนอน ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันและแก้ปัญหาเหล่านี้ จึงต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการที่จะช่วยให้กลุ่มยุวเกษตรกรที่กำลังดำเนินงานอยู่ประสบกับความสำเร็จและเพื่อศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้าง

ที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มยูวเกษตรกร เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการเกษตรในอนาคตเพราะการส่งเสริมการเกษตรจะต้องเกี่ยวข้องกับงาน 3 กลุ่ม คือกลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรและกลุ่มยูวเกษตรกรซึ่งสถานการณ์การเกษตรในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญแก่ยูวเกษตรกรมากเป็นพิเศษการวิจัยครั้งนี้จะเป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร โดย รวมทั้งปัจจัยทางด้านจิตวิทยาเข้าไปด้วย โดยวิธีการศึกษาปัจจัยแต่ละอย่างว่ามีผลต่อความสำเร็จต่อการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งปัจจัยที่มีการศึกษาที่อื่นนั้นอยากจะศึกษาว่า ในจังหวัดปราจีนบุรีมีบริบทที่ต่างกัน เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไป ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยา ของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี
2. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมและจิตวิทยากับความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี
3. เพื่อศึกษาถึงปัญหา และความต้องการของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร ในจังหวัดปราจีนบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อให้ทราบถึงสภาพของสมาชิกยูวเกษตรกรกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ
2. ทำให้ทราบว่าปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยาที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร
3. ผลการวิจัยนี้จะเป็แนวทางในการวางแผนปรับปรุงงานส่งเสริมการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรของจังหวัดปราจีนบุรี และในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ อาจจะกล่าวได้ว่าความสำเร็จของการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกร มีความสัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ :-

1. ผลตอบแทนสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรจากการทำงานรวมของกลุ่ม
2. พื้นที่ทำการเกษตรของผู้ปกครองของสมาชิกกลุ่ม
3. อายุของสมาชิกกลุ่ม
4. การมีส่วนร่วมในงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่ม
5. การสนับสนุนจากผู้ปกครองของสมาชิกกลุ่ม
6. การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและที่ปรึกษากลุ่ม
7. ระยะเวลาการเข้าร่วมกลุ่มของสมาชิกกลุ่ม
8. ขนาดของกลุ่มยูวเกษตรกร
9. ความรู้ทางการเกษตรของสมาชิกกลุ่ม
10. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสมาชิกกลุ่ม
11. ความต้องการพวกันเองของสมาชิกกลุ่ม
12. ลักษณะความเป็นผู้นำของสมาชิกกลุ่ม

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มยูวเกษตรกรในจังหวัดปราจีนบุรี แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ก. ขอบเขตด้านเนื้อหาศึกษาตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ซึ่งตัวแปรที่นำมาศึกษา

มีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (independent variables) ทั้งหมด 12 ปัจจัยประ

กอบด้วย

1.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่

- 1.1.1 ผลตอบแทนสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรจากการทำงานรวมของกลุ่ม
- 1.1.2 พื้นที่ทำการเกษตรของผู้ปกครองของสมาชิกกลุ่ม

1.2 ปัจจัยด้านสังคม

- 1.2.1 อายุของสมาชิกกลุ่ม
- 1.2.2 การมีส่วนร่วมในงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่ม
- 1.2.3 การสนับสนุนจากผู้ปกครองของสมาชิกกลุ่ม
- 1.2.4 การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและที่ปรึกษากลุ่ม
- 1.2.5 ระยะเวลาการเข้าร่วมกลุ่มของสมาชิกกลุ่ม
- 1.2.6 ขนาดของกลุ่ม
- 1.2.7 ความรู้ทางการเกษตรของสมาชิกกลุ่ม

1.3 ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา

- 1.3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสมาชิกกลุ่ม
- 1.3.2 ความต้องการพหุปัจจัยของสมาชิกกลุ่ม
- 1.3.3 ลักษณะความเป็นผู้นำของสมาชิกกลุ่ม

2. ตัวแปรตาม (dependent variable) คือ ความสำเร็จของกลุ่ม

ยูวเกษตรกรโดยพิจารณา ดังนี้ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2534, 2535)

1. การดำเนินงานกลุ่ม

1.1) สมาชิกกลุ่มมีงานส่วนตัว เช่น การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ออมทรัพย์ ฯลฯ
และมีการจัดบันทึกหรือไม่อย่างไร

1.2) กลุ่มมีงานรวมและการจัดบันทึกหรือไม่อย่างไร

1.3) กลุ่มมีการประชุมและรายงานการประชุมหรือไม่อย่างไร

1.4) กลุ่มมีการพัฒนาทางด้านสมาชิก ครอบครัว กลุ่มและสังคมหรือไม่อย่างไร

โดยพิจารณาจากสิ่งต่าง ๆ โดยทั่วไป เช่น

-สมาชิกมีการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

-กลุ่มมีการเพิ่มจำนวนสมาชิกในกลุ่ม

-ครอบครัวมีการปลูกพืชผักสวนครัว ปุ๋ยหมัก ฯลฯ

-สังคมมีการนัดหมายหมู่บ้าน ฯลฯ

1.5) กลุ่มมีแผนและโครงการในการทำงานหรือไม่อย่างไร

1.6) กลุ่มมีการประชาสัมพันธ์ผลงานหรือไม่

1.7) กลุ่มให้ความร่วมมือกับองค์กรอื่น ๆ หรือไม่

1.8) กลุ่มมีสวัสดิการหรือการบริการแก่สมาชิกหรือไม่ เช่น เงินกู้ยืมเงิน

ฅาปนกิจฯ

1.9) กลุ่มมีการจัดทำบัญชีงานของกลุ่มหรือไม่

2. เศรษฐกิจ

2.1) สมาชิกกลุ่มมีการรวมกันซื้อ-ขายผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์หรือไม่

2.2) กลุ่มมีการออมทรัพย์หรือไม่

2.3) กลุ่มมีการบริหารเงินทุนหมุนเวียนและทรัพย์สินของกลุ่มหรือไม่ อย่างไร

3. การรับความรู้และข่าวสาร

3.1) สมาชิกกลุ่มได้รับความรู้ในเรื่องพืช สัตว์ เคหกิจ เกษตรหรือไม่

3.2) สมาชิกกลุ่มเคยได้รับการสาธิตหรือฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ

หรือไม่

3.3) สมาชิกมีการนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติหรือไม่

4. การถ่ายทอดความรู้

4.1) สมาชิกมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับเพื่อนสมาชิกในกลุ่มหรือไม่

4.2) สมาชิกมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับสมาชิกในครอบครัวหรือไม่

4.3) สมาชิกมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลนอกกลุ่มหรือไม่

4.4) กลุ่มมีการถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มอื่น หรือไม่

ข. ขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มยุวเกษตรกรในพื้นที่หมายถึง สมาชิกที่ได้จากการ

สุ่มตัวอย่าง จำนวนร้อยละ 25 ต่อ 40 กลุ่ม และถือเป็นตัวแทนของกลุ่มยุวเกษตรกร

ทั้งหมด

ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยจะเป็นไปในลักษณะดังนี้

ตัวแปรอิสระ (independent variables)

1. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

1.1 ผลตอบแทนสมาชิกกลุ่มจากการทำงาน
รวมของกลุ่ม

1.2 หน้าที่ทำการเกษตรของผู้ปกครองของสมาชิกกลุ่ม

2. ปัจจัยด้านสังคม

2.1 อายุของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

2.2 การมีส่วนร่วมในงานกลุ่มของสมาชิกกลุ่ม

2.3 การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
และที่ปรึกษากลุ่ม

2.4 การสนับสนุนจากผู้ปกครองของสมาชิกกลุ่ม

2.5 ระยะเวลาการเข้าร่วมกลุ่มของยูวเกษตรกร

2.6 ขนาดของกลุ่มยูวเกษตรกร

2.7 ความรู้ทางการเกษตรของสมาชิกกลุ่ม

3. ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา

3.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสมาชิกกลุ่ม

3.2 ความต้องการพวกันของสมาชิกกลุ่ม

3.3 ลักษณะความเป็นผู้นำของสมาชิกกลุ่ม

ตัวแปรตาม
(dependent
variable)

ความสำเร็จ
ของกลุ่ม
ยูวเกษตรกร

นิยามศัพท์

1. **กลุ่มยุวเกษตรกรในการวิจัย** หมายถึง เยาวชนชายหญิง ที่มีอายุระหว่าง 10-25 ปี มีความสนใจเกี่ยวกับการเกษตรและเคหกิจเกษตรเป็นโฮสต์สมัครเข้าเป็นสมาชิกในกลุ่มยุวเกษตรกร และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ได้วางไว้ ยุวเกษตรกรนั้นเดิมเรียกว่า "ยุวกสิกร" ได้เปลี่ยนมาเรียกชื่อเป็น "ยุวเกษตรกร" เมื่อ พ.ศ. 2514 ยุวเกษตรกรที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มประมาณ 15-30 คน มีคณะกรรมการ ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกด้วยกันเองดำเนินกิจกรรมภายในกลุ่ม โดยได้รับการแนะนำช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมและที่ปรึกษายุวเกษตรกรประจำท้องถิ่น หรือผู้นำท้องถิ่นอาสาสมัคร จำนวนสมาชิกในกลุ่มมีจำนวนไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและสถานการณ์

2. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ** หมายถึง ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และปัจจัยทางด้านจิตวิทยา

3. **ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ** หมายถึง ผลตอบแทนสมาชิกจากงานรวมของกลุ่ม คือ รายได้ที่สมาชิกยุวเกษตรกรได้รับจากการทำโครงการเกษตรรวมและงานเคหกิจเกษตรรวม พื้นที่ทำการเกษตรผู้ปกครองของสมาชิกกลุ่ม คือ พื้นที่สำหรับที่ใช้ประกอบอาชีพทางการเกษตรเพื่อทำรายได้ให้แก่ครอบครัว ได้แก่ พื้นที่ทำนา ทำสวน ทำไร่ และเลี้ยงสัตว์ ทั้งนี้จะไม่คำนึงถึงสภาพสิทธิการถือครอง

4. **ปัจจัยด้านสังคม** หมายถึง อายุของสมาชิกกลุ่ม คือ อายุของยุวเกษตรกรที่มีตั้งแต่ 10 - 25 ปี ระยะเวลาการเข้าร่วมกับกลุ่มของสมาชิกกลุ่มช่วงเวลาที่ยุวเกษตรกรเป็นสมาชิกจนถึงปัจจุบัน โดยวัดเป็นจำนวนปี การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและที่ปรึกษากลุ่ม คือ การที่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เคหกิจเกษตร นักวิชาการเกษตร (บุคคลที่เป็นข้าราชการ กรมส่งเสริมการเกษตร) และบุคคลที่อยู่ในชนบทที่อาสาเข้ามาเป็นที่ปรึกษาให้ความรู้และตลอดจนงบประมาณในการดำเนินกลุ่มและที่ปรึกษาให้ความร่วมมือ ในด้านคำปรึกษาในการวางแผนจัดทำโครงการและร่วมมือช่วยเหลือด้านอื่นๆ ที่จะส่งเสริมให้กลุ่มดำเนินกิจกรรมได้ โดยวัดเป็นจำนวนครั้งในรอบปีที่ผ่านมา การ

สนับสนุนจากผู้ปกครองของสมาชิกกลุ่ม คือ บิดามารดาหรือผู้ให้อุปการะเลี้ยงดูยูวเกษตรกร ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกร ในด้านที่ดิน แรงงาน พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เพื่อให้กลุ่มยูวเกษตรกรสามารถดำเนินกิจกรรมได้โดยการวัดเป็นจำนวน ครั้งในรอบปีที่ผ่านมา ขนาดของกลุ่ม คือจำนวนสมาชิกยูวเกษตรกรทั้งกลุ่มของยูวเกษตรกร ทั้งหมดจนถึงปัจจุบัน โดยจัดเป็น 3 ขนาดกลุ่มขนาดเล็กมีจำนวนสมาชิกตั้งแต่ 10 - 14 คน ขนาดกลาง 15 - 24 คน ขนาดใหญ่ 25 คนขึ้นไป การมีส่วนร่วมในงานของกลุ่มของสมาชิก กลุ่มคือเข้าร่วมกิจกรรมของยูวเกษตรกร เช่น การประชุม การทำโครงการร่วม การ ชุมนุมเข้าค่าย การสาธิต การบรรยาย การทัศนศึกษาโดยการวัดเป็นจำนวนครั้งในรอบปีที่ผ่านมาความรู้ทางการเกษตรของสมาชิกกลุ่ม คือ ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรทางด้าน พืช สัตว์ ช่าง ศิลปะเกษตรของสมาชิก โดยวัดจากแบบวัดความรู้ความชำนาญเกี่ยว กับการเกษตร

5. ปัจจัยด้านจิตวิทยา หมายถึง ความต้องการพวकोंงของสมาชิกกลุ่ม คือ ความต้องการที่จะเป็นที่ยอมรับเข้าเป็นพวกเดียวกับคนอื่น และต้องการให้เป็นที่ยอมรับของ พวकोंง เพื่อให้เกิดความอบอุ่นใจ ซึ่งการเข้าเป็นสมาชิก ทำให้พบเพื่อนหลายคนได้ รับการเอาใจใส่จากเพื่อน ๆ และมีเพื่อนไว้ปรึกษา เช่น การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ตลอดจนยูวเกษตรกรจะต้องพัฒนาบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำ ทัศนคติ เพื่อการเป็นเกษตรกร ที่ดีในอนาคตอีกด้วย ลักษณะความเป็นผู้นำของสมาชิกกลุ่ม คือ พฤติกรรมที่มีอยู่ในตัวของ ยูวเกษตรกรที่จะสามารถให้คนอื่นคิดหรือเอาเป็นตัวอย่างที่ดีได้ เช่น จะเป็นผู้จัดการ หรือวางนโยบายในการทำงานตลอดจนตั้งคณะกรรมการได้ เป็นผู้ที่ทำงานร่วมกับสมาชิก ในโครงการได้สามารถทำกิจกรรมร่วมกับสมาชิกอื่นได้ ตลอดจนสามารถฝึกฝนตนเองจน เป็นผู้นำในอนาคตได้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของสมาชิกกลุ่ม คือ ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใด สิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยมาตรฐานที่ดีเด่น หรือทำให้ดีกว่าบุคคลอื่น มีความพยายามที่จะต่อสู้เอาชนะอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น หรือแม้ว่างานนั้นเป็นสิ่งที่ตนไม่เคย ทำมาก่อนเลยก็ตามแต่ก็ไ้พยายามทำและมีมานะที่จะทำต่อไป เพื่อบรรลุผลที่ตั้งไว้โดยจะมี

ความสบายใจเมื่อประสบผลสำเร็จ และ/หรือ ไม่สบายใจมีความวิตกกังวลเมื่องานไม่ประสบผลสำเร็จ

5. ความสำเร็จของกลุ่มยุทธการ หมายถึง ความสำเร็จที่แทนค่าด้วยคะแนนที่ได้จากการรวมคะแนนจากการดำเนินงานกลุ่มเศรษฐกิจของกลุ่ม การรับความรู้ และข่าวสารของกลุ่ม การถ่ายทอดความรู้ของกลุ่ม โดยยึดเอาหลักเกณฑ์ในการตัดสินจัดมาตรฐาน ของกลุ่มยุทธการของกรมส่งเสริมการเกษตร (กรมส่งเสริมการเกษตร 2534, 2535)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved